

Nummer 4 år 2025

1988

Nr 152

2025

<i>Ordförandens ruta</i>	<i>3</i>
<i>Gospelfestival i Fagerås 2025 i ny kostym</i>	<i>4</i>
<i>Gospelfestival medverkande 2025</i>	<i>5</i>
<i>Lars Tjus köper Glänne kapell i Frykerud</i>	<i>8</i>
<i>Gubben i Fönstret</i>	<i>10</i>
<i>Företagare i Frykerud</i>	<i>13</i>
<i>Lurö – en ö i Vänern</i>	<i>16</i>
<i>Ung familj</i>	<i>18</i>

Frykpostens vinternummer 2025

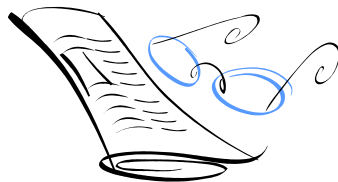
FFF har som målsättning att tillvarata Frykerudsbarnas intressen. Det är en politiskt och religiöst obunden förening.

Den finansieras genom medlemsavgifter. I samarbete med de lokala byalagen vill vi verka för en levande landsbygd, där det skall finnas en tillfredsställande service. FFF försöker att sprida kunskap om vår lokala historia och utveckla den lokala turismen. I tidningen Frykposten som delas ut kostnadsfritt till alla hushåll i Frykerud fyra gånger per år, vill vi sprida information om vad som händer i Frykerud.

Frykposten ges ut i

Mars, vårnummer	10/2
Juni, sommarnummer	10/5
September, höstnummer	10/8
December, vinternummer	4/11

Manusstopp

Adressen till redaktionen är:

Karl Evert Evertsson, Sannerudsgatan 35C, 665 30 KIL 070-538 94 59

Kerstin Wallin Där Nole Römyren 665 93 KIL

Ansvarig utgivare: Georg Forsberg, e-post: georg.nolby@icloud.com

E-post till redaktionen: stormyr@telia.com Hemsida: www.frykerud.se

FFF: styrelse

Ordförande	Georg Forsberg
Kassör	Kerstin Wallin
Sekreterare:	Ingrid Lööv
Ledamöter:	Kenneth Bengtsson, Leif Albinsson, Kerstin Strand, Ingmari Johannesson, Stig Larsson.

Medlemsavgiften är 100 kronor för ensamstående och 200 kronor för en familj. Medlemmar bosatta utanför Frykerud får tidningen per post och betalar 300 kronor fr.o.m. 2026. Stöd oss med din medlemsavgift till plusgirokonto 63 59 04-6 och skriv namn och adress. Spara kvittot, det gäller som medlemskort. Alla är välkomna med material till Frykposten. För specialannonser i Frykposten tillämpas sponsoravgift.

Ordförandens ruta

De ger helt olika resultat. Samtidigt gav samma sommar rekordskördar på många av bondens fält – här i Frykerud som i landet. En påminnelse om att väder och olika minnen och erfarenheter de här somrarna. Den senaste med erfarenheten att ordspråket "som man sår får man skörda" har sina brister. Vår tomatodling, med samma odlingsbädd som vanligt, i söderläge och med samma odlingsinsatser, åstadkom i år enbart omogna frukter. Tomater som inte ens ville eftermogna inomhus. Dillen och persiljan uteblev helt, klimat spelar en avgörande roll och att olika grödor ställer olika krav.

Så passande att årets goda skörd också räcker till att inleda uppbyggnaden av beredskapslager av svenska livsmedel. Som framtida reserv att ta till när skörden slår fel beroende på vädret eller att import omöjliggörs av mänskliga konflikter. Trots en mycket orolig omvärld syns årets världsmarknadspris på spannmål något svårförklarligt bli historiskt lågt. Det får direkt genomslag för odlandet i Sverige. Hoppas att Frykeruds lantbrukare får rimliga förutsättningar att producera vete till bröd, oljeväxter till livsmedel och bränslen och övrig spannmål till djurfoder. Alla vi andra kan stötta med att handla svenskt och närproducerat.

En annan erfarenhet från sommaren var det stora intresse som den "historiska vandringen i Fagerås" under ledning av Bertil Haglund visades. Många som av olika anledningar hade förhinder då har efterfrågat uppföljning. Andra har föreslagit besök på andra platser i socknen med lokalhistorisk inriktning. Det finns stort intresse för de olika byarnas historia och vi från FFF:s styrelse ska försöka organisera besök kommande sommar. För att dessa ska bli riktigt bra är vi beroende av goda uppslag, gammal kunskap och bidrag med guidningsinsatser. Hör av er till oss!

Den 15 april nästa år har vi årsmöte, ett lämpligt tillfälle att komma med förslag och diskutera verksamhet. Kom till Fagerås bygdegård kl 18.00 för lite årsmötesförhandlingar och en god pratstund. Visst ja! FFF bjuder på smörgåstårter!

Tiden går fort, sista numret för i år. Passar därför på att önska medlemmar, läsare och annonsörer en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

Georg Forsberg, Ordförande

Gospelfestival i Fagerås 2025 i ny kostym

Årets festival blev en nykostymerad klassiker – mindre i format men med perfekt passform. Färre konserter och nya artister skapade närhet, energi och tätare kontakt med publiken. Den avslutande konserten blev den glittrande knapp som fullbordade helheten.

Årets upplaga av Gospelfestival i Fagerås blev som en nykostymerad version av en välbekant favorit. Snittet är smalare, detaljerna genomtänkta och passformen sitter precis där den ska. Det stora formatet har sytts om till något mer personligt – ett skräddarsytt evenemang där varje söm och knapp känns motiverad.

Kvällens avslutningskonsert blev den perfekta fällen på en dag som redan satt som gjuten. En glittrande knapp i rätt ljus – beviset på att en festival inte behöver vara störst för att sitta bäst.

Planeringsgruppen som består av representanter från de samarrangerande föreningarna och församlingarna, har i årets festival genomfört förändringar. Dagen började senare och slutade tidigare. Det var alltså en kortare men lika intensiv dag som tidigare. Det var, förutom kortare dag, färre lokaler än tidigare år. Antalet lokaler kunde alltså minskas utan att utbudet och urvalet av konserter minskade för besökaren. De som kom för att avnjuta en festivaldag hade alltså samma valmöjligheter gällande musikutbud, serveringar och umgänge som det alltid har funnits. Efter att festivalen hade kommit i gång startade en konsert i kvarten i någon av lokalerna.

En annan av nyheterna var att avslutningskonserten hölls med en artist som medverkade med just bara den konserten. Detta var för att förhöja just avslutningen. Den förhöjdes! Py Bäckman levererade och gjorde tillsammans med sin pianist Rune en oförglömlig final på festivaldagen! Den var slutsåld till sista plats.

Som resultat av förändringarna kan vi känna att temperaturen höjdes i lokalerna, att publiktillströmningen blev större till varje konsert, kontakten mellan medverkande och besökare blev intensivare. De medverkande har efter festivalen lovordat organisationen och hela eventet. Och detta är inte småtrådar i kostymen när vi har haft så celebert besök. Vi pratar om VÄRLDS-artister. Det är musiker, sångare, producenter och kompositörer som har jobbat med musik i sammanhang så man tappar andan när man hör talas om det! De är tacksamma att få komma till Fagerås och kommer gärna tillbaka! Vi är så stolta!

Hälsningar Ove, för gospelfestivalens planeringsgrupp.

Gospelfestival medverkande 2025

Det finns en ambition till förnyelse av medverkande i festivalen varje år. Detta är en balansgång. Många besökare vill ju att just deras favorit ska återvända en gång till. Dessutom har vi många artister som väldigt gärna vill komma till Gospelfestival i Fagerås. Både gamla och nya. Väl etablerade och kända artister hör också av sig och vill spela i Fagerås. Det är fantastiskt! Här redovisar vi årets startfält. Det är utdrag av deras egna presentationer på hemsidan.

Halle & Jannike

Halle och Jannike är en duo som har ledorden "med en känsla av gospel". De sjunger blandade låtar av t.ex. Ingemar Olsson, Roland Utbult, Per-Erik Hallin och Whitney Houston, men i egna versioner med en gospeltouch. Halle är pianist och sångare och Jannike är sångerska och båda har grunden i bl.a. gospeln. Halle brukar beskrivas som en pianovirtuos och en förebild för honom är Per-Erik Hallin, vilket hörs när han spelar.

David Nilsson

Musiken är grundad i hans tro och genren drar mellan singer&songwriter och soul/gospel. Davids röst jämförs inte sällan med Stevie Wonder och Frank Ådahl för att nämna några. Så här säger Frank Ådahl själv om Davids musik: "Alltså, du sjunger fantastiskt bra! Och fantastiskt gitarrspel också!! Detta känns fräscht på många plan. Gud har gett dig en gåva, det är helt klart! Jag bara önskar att du gör så många låtar som du får till dig och att du spelar in och ger ut så mycket du får ur dig!" – Frank Ådahl.

Per Alexandersson med band

Per Alexanderson står med ena foten i traditionell amerikansk singersongwriter-mylla och den andra i svenska skogens vemod. Hans musik bygger på starka berättelser och erfarenheter av livets upp-och-ned-resor och texterna väjer inte för svärtan.

Den första sången han släppte i eget namn, "Töcksfors ToR", om uppväxtens utanförskap, resulterade bland annat i helsidor och heluppslag i flera rikstäckande tidningar. Per var nominerad till Utbult-stipendiet 2021 och under hösten 2024 släpptes debutalbumet med titeln "Livet Döden Kärleken Tron Deluxe", en samproduktion med Paul Biktor Börjesson (Michael Jeff Johnson, Bengt Johansson m fl). Bandet består av Mats Dernánd, keyboard, Magnus Sjöquist, bas och Petter Högberg, trummor.

Py Bäckman

Py Bäckman har en karriär som artist och låtskrivare som knappast gått någon förbi! Den omfattar både samarbeten med en lång rad artister och uppträdanden och turnéer som soloartist. För att nämna några så skrev hon Stad i ljus som Tommy Körberg vann svenska Melodifestivalen 1988 med, och som sedan 2006 även är en psalm. Py har skrivit

Frykpostens vinternummer 2025

texten till den populära Gabriellas sång med musik av Stefan Nilsson, i Kay Pollaks film Så som i himmelen (2004), samt till Koppången tonsatt av Per-Erik Moraeus. Hon har även översatt musikalerna som Chicago, Evita, och Garbo The Musical. 2004 skrev Bäckman nya psalmer, ett tillägg till svenska Psalmboken på uppdrag av Svenska Kyrkan och förlaget Verbum. Py Bäckman skrev musiken till TV-serien För alla åldrar som sändes första gången under hösten 2009. Hon deltog i Melodifestivalen 2010 med en egen låt, "Magisk stjärna". Py skrev låten "Min plats på jorden" tillsammans med Fredrik Kemp och Anders Hansson, en låt som låg etta på Svensktoppen. En annan sång som hamnade på första plats var sången "Älskar du mig så älskar jag dig" skriven tillsammans med Sven-Erik Magnusson. Idag är Py mer produktiv än någon. Förutom turnéer i olika konstellationer har hon inlett ett fruktbart samarbete med Stefan Nilsson och de skriver både till bl.a. Sissel Kyrkjebø och till Stefans olika filmprojekt.

WÆRLAND

De har båda länge arbetat i musikens snåriga skogar – och nu funnit en gemensam stig att utforska. Med sina unika röster skapar de tillsammans ett rikt berättande-ljudlandskap – som både återspeglar en inre resa – såväl som ett skratt i en främlings bakgård. Kalla det en kvinnlig version av 'Bon Iver' i sällskap av 'Feist'. Den ena av dem har spelat i klassiska Woodstock – och den andra har medverkat som låtskrivare i Melodifestivalen. Framför allt är de båda dedikerade låtskrivare – och medverkar bakom många kända namn – både internationellt och svenska artister som Olivia Lobato, Mariette, Dotter mfl.

Jankas Blågräs

Jankas Blågräs spelar musik med rötter i amerikanska södern, brittiska och irländska folkmusiken och gospel och blues. Vi som lyssnar blir lotsade fram mellan svensk folkmusik, ballader, jazz, psalmer och andra musikgenrer på ett lekfullt sätt. Hela tiden med bluegrass som ledstjärna, som namnet antyder.

Gruppen består av Jan "Janka" Johansson, gitarr och fiol, Marcus Sandborgh, sång, gitarr och piano, Fredrik Sjöstedt, sång, mandolin och gitarr, Peter Janson, kontrabas och Fredrik Lindholm, trummor.

Soulmates

Soulmates är en duo som utgörs av Yvonne Renman Kärnestad & Mats Kärnestad.

De spelar en salig blandning av pop, blues, jazz, ballader, visor och odefinierat bra låtar.

Gospel Stompers Jazzband

Gospel Stompers Jazzband är ett jazzband vars medlemmar kommer från Sösdala, Osby, Hällevik och Malmö. Några bandmedlemmar har varit med sedan bandet bildades 1983. Trots bandmedlemmarnas utbredda geografiska spridning bildar de en mycket god musikalisk enhet.

Frykpostens vinternummer 2025

Under bandets drygt fyrtioåriga historia har det blivit många spelningar både inom och utanför landets gränser. Gospel stompers har bland annat gjort turnéer i USA och spelat i tradjazzens egen hemstad New Orleans. Hemma i Sverige har de flesta spelningarna varit förlagda till landets södra delar men i somras gjorde man en bejublad turné till Jämtland och Lappland. Gospel stompers framträder ofta i kyrkor men också i många andra sammanhang, utanför kyrkans lokaler.

Spelstilen har en förankring i tradjazzen och kan beskrivas som glad medryckande musik med rötter i New Orleans. Repertoaren är variationsrik men omfattar i huvudsak glad jazzmusik med rötter i både spirituals och gospel. Ballader, andliga visor och väckelsesånger kan vi också förvänta oss från scenen.

Magnus, Johan och Hans

Sommaren 2002 startade Johan Gund och Magnus Dölerud sin tradition med sommarkonserter i Värmland. Under 21 somrar har musik, samspel och repertoar finjusterats och efter 15 år utvecklades duon som blev en trio då fantastiska värmländska basisten Hans Backenroth anslöt. Efter sommarens 21a sommarturné återvänder trion nu även till Gospelfestivalen! Precis som tidigare bygger på musiken på musikernas jazzmusikaliska grund och är en finstämd avvägning mellan jazz, visor och gospel!

Goba Gospel

Goba Gospel är en blandad kör med deltagare i alla åldrar. På Gospelfestival i Fagerås är de återkommande medverkande. Goba sjunger nästan bara gospellåtar. Publiken uppskattar energin och glädjen i deras gospelframträdanden och fyller ofta lokalen till sista plats! Kören har sin hemvist i Alsters församlingshem i Alster-Nyedbygdens församling. Mats Heder är pianist och Marita Schollin körledare.

Neighbourhood Gospel

Vi är drygt 40 medlemmar som har träffats i Equmeniakyrkan i Fagerås på onsdagar sedan 1993. En del av medlemmarna har varit med sedan starten. I vår kör har vi bara en åldersgräns, nedåt. Du ska ha fyllt 13 år. Uppåt har vi absolut ingen gräns. Det blir en härlig blandning av röster alltifrån unga tonårsröster till mogna pensionärsröster. De sånger vi sjunger har ett tydligt budskap: det glada budskapet, om att vara älskad och buren av Gud, i livets alla skiften. De flesta sånger vi sjunger är på engelska men presenteras på svenska och sätts in i ett sammanhang, så även åhörare som har svårt för engelska ska kunna känna sig delaktiga i våra sånger. Gospelsångerna vi sjunger är av blandad karaktär, alltifrån vilsamma lovsånger till sånger där pulsen går upp i tempo.

Ove, planeringsgruppen för Gospelfestival i Fagerås

Lars Tjus köper Glänne kapell i Frykerud

-Glänne kapell byggdes som baptistkapell 1878, i en fattig bygd, finansierades av människor med små medel. Det är närmast otroligt hur man kunde försaka andra vardagliga nödvändigheter för att skapa detta kapell. Även om det är känt att det också förekom generösa penninggåvor. Medlemskåren var stor, 600 – 700 innan den stora utvandringen till Amerika satte in, då den på några år halverades, berättar Lars Tjus.

Kapellet är känt för sin predikant "Per på Skinka" som verkade mellan 1876 och 1893. Han lär ha predikat så livligt och övertygande att över 500 personer döpte sig på kort tid. Per gav upphov till många berättelser och sägner. Namnet "på Skinka" fick han efter sin barndomsgård, han hette egentligen Per Nilsson.

Många av församlingens medlemmar som utvandrade till Amerika bildade där en systerförsamling till Glänneförsamlingen i Oregon i Wisconsin. Baptister från Wisconsin har flera gånger besökt moderförsamlingen i Glänne, senast i sommar då Paul Lund (fd baptistpastor i V Ämtervik) tog emot och höll en andakt.

Lars Tjus själv är uppväxt först på gården Slängom sen på Prästgården som son till Sven och Sonja Tjus. Sonja välkänd som mångårig skollärare och Sven som lantbrukare, ägare och brukare av Frykerudsgårdarna, Slängom, Aplungstorp och Prästgården.

Efter lantbruksstudier flyttade Lars till Stockholm och började som kyrkogårdsarbetare. Allt från gravgrävning till att ansa rabatter och kratta löv.

Efter några år startade Lars eget med inriktning på trädgårdsanläggning, markarbeten, husgrundsdränering, snöröjning och sandupptagning som olika delar i företaget. Samtidigt arrenderade han föräldragårdarna som han idag äger tillsammans med sin syster. Skriven i Stockholm, men med dubbelt boende, också Frykerudsbo och bonde, numera också kapellägare. Efter att ha visat sitt intresse för kapellet som då sen en tid stått oanvänt med begynnande förfall, kunde han genomföra köpet hösten 2023.

Min fråga känns naturlig:

-Vad är din plan med fastigheten som med sin röda mäktiga tegelfasad beskådats av tusentals vägfarande?

Frykpostens vinternummer 2025

-Först att stoppa förfallet, trasiga takpannor har bytts, liksom fönster. Det akuta är ordnat, berättar Lars.

-Jag vill vidare att byggnaden ska fortsatt vara offentlig, inte garage eller förråd. Med imponerande 8 m takhöjd är det lockande att skapa en lokal för bröllop och fest. Men dit är vägen lång, betonar Lars, som med flerårig livserfarenhet väljer de små orden.

Vi önskar lycka till! /Georg Forsberg

Gubben i Fönstret

I dag har jag rensat balkongen från växter. I Frykposten 2-25 funderade jag om Gladius-lökarna skulle klara flytten från Stormyren till balkongen i Kil. De klarade det och blommade även här. En Dahlia-lök som jag köpte i våras har blommat hela sommaren och nu har jag grävt upp den. Kan någon berätta för mig om man kan bryta bort nya lökar från moderplantan och plantera för sig?

Gospelfestivalen drog som vanligt mycket folk. Den som passerade Fagerås denna lördag hittade ingen parkeringsplats.

Samhället är rädd om oss gamla stötar. Alla över 75 år får ett brev med inbjudan till vaccination. Fick denna vecka en spruta i varje arm. Har aldrig haft några problem med efterverkningar.

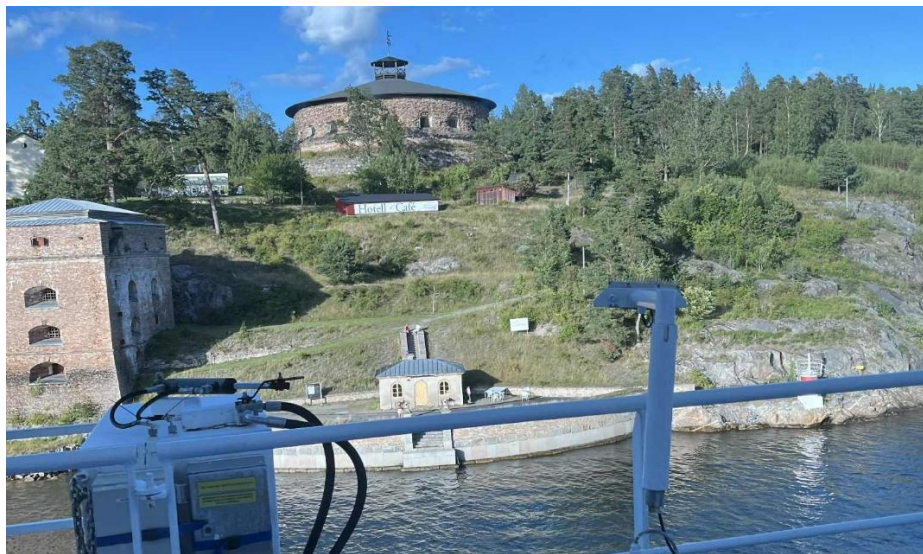
För ca: 40 år sedan hade Missionsförsamlingen ett familjeläger på Gotland. Det som imponerade mest på mig var Visby ringmur. Den är nästan orörd.

Frykpostens vinternummer 2025

Jag har längtat att få se den igen och i sommar tog jag chansen med en båtresa till Gotland. Färden från Stockholm genom skärgården i trånga sund och över fjärdar, en kväll med vindstilla och solnedgång, är en upplevelse. Det går inte att räkna alla sommarstugor efter farleden. När vi vaknade i Visby hamn (1500 passagerare) så hade fartyget besökt Mariehamn på Åland under natten. Efter ett stopp på 30 minuter så kunde taxfriaffärerna öppna när fartyget kom ut på internationellt vatten. Det är en imponerande organisation, att när passagerarna har gått i land, att städa och bädda hytterna, fylla på förråd och mat och göra båten klar för en ny resa samma kväll.

Frykpostens vinternummer 2025

Tre smörgåsbord i rad är i mesta laget. Jag satt tillsammans med ett sällskap från Åland sista kvällen. De var i stort nöjda med tillvaron, men till min stora förvåning så gillade de inte det finländska språket. En kvinna påstod att folk flyttade från finska Österbotten till Åland för att inte behöva lära sig finska.

Hittade ett foto från 2002. Det är släkten samlad på verandan till en ungdomsgård. På nedersta trappsteget sitter några barn. Idag är de planerare, räddningsman, civilekonom samt läkare. Några av de äldre har lämnat kretsen och några har lämnat jordelivet. Tillvaron går vidare.

I höst har jag läst flera memoarer av kända personer, senast Michail Gorbatjov. En bok på 540 sidor. Jag minns när jag hörde på radion att Josef Stalin hade dött. Nikita Chrusjtjov såg vi i TV när han bankade i bordet med sin sko. I USA såg han majsodlingarna och hans försök att odla i Ryssland, det blev hans fall. Breznev såg ut som en typisk ryss tyckte jag och tyvärr var Ryssland inte moget för öppenhet och perestrojka. Så Gorbatjov blev avsatt av Jeltsin och Putin. Vi skall vara glada för att vi har växt upp och får leva i Sverige.

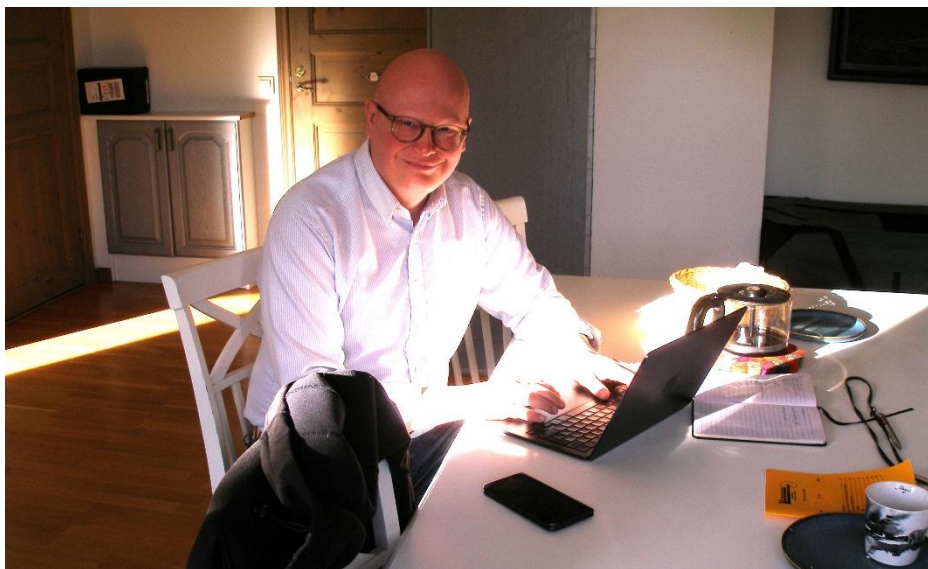
Det som grep mig mycket djupt var prologen där han skriver om sin döda fru Raisa. Det kanske någon som är i samma läge som vi. Jag grät när jag läste den och hade kunnat skriva den själv. Jag tar mig friheten att kopiera delar av hans ord:

Det har gått ett år, kanske det svåraste som jag upplevt. Mitt liv har förlorat sitt viktigaste innehåll. I flera månader kunde jag inte komma tillbaka till min vanliga tillvaro. Räddningen var min dotter Irina vid min sida samt barnbarn och vänner. Raisa och jag var tillsammans i nästan femtio år. Vi älskade varandra, men inte ens i enrum talade vi om detta. Det är en känsla av skuld till Raisas död som inte vill lämna mig. Under den sista tiden såg jag hur plågsamt Raisa upplevde det. Hon låg i coma. Vi kunde inte säga varandra några sista ord till avsked. Vi stod hjälplösa vid hennes säng. Den natten stod Irma och jag och grät och det fanns inget som vi kunde göra.

En gång sade hon "Jag vill inte bli ensam utan dig då kan jag inte leva." Låt oss dra ned på vårt resande. (Min fru Ulla dog 1 december 2023 efter en trafikolycka) / K.E/

Företagare i Frykerud

Nicklas Alvebratt i Säldebråten har jobbat med IT i många år. Han hamnade så småningom genom uppköp på utvecklingsavdelningen på det stora Svenska företaget. Vissa lösningar kan göras på annat sätt och efter många samtal med en god vän och familjen så beslöt man att starta eget. Att säga upp sig från fast tjänst är som att hoppa i kallt vatten. Det gäller att simma. Efter ca ett år utan lön kände man att företaget fungerade.

I dag har man sex medarbetare i Sverige och genom olika tillfällen medarbetare i Rumänien. Här finns gott om duktiga IT-tekniker. Firman Beebye AB finns i Karlstad och har hallar med dataservrar. Man är länken mellan hemsidor, uppdragsgivare och nätet.

Nicklas Alvebratt bor med familj i en söderglänta med skogen och jaktmarken bakom knuten en bit från väg 61.

/ K.E/

Besök på Åneholms Gård

Hillevi och Björn Hjalmarsson satsar som mjölkproducenter. Hillevi och hennes pappa har ca 70 mjölkkor i Frykerud och Björn har 110 mjölkkor på sin gård utanför Säftele.

Hur går man vidare? Jag gissar att man hade långa diskussioner. Det finns mera och billigare mark i Frykerud, därför bestämde man att bygga ut ladugården på Åneholm och lägga all mjölkproduktion här. Alla ungdjur och rekrytering läggs i Säftele. Ett beslut på många miljoner kronor.

I dag står den stora ladugården tom. Djuren flyttar in runt årsskiftet. Det är en imponerande byggnad. Tre mjölkrobotar i stora hallen. På "BB" får de nykalvade korna en egen mjölkrobot. Allt har stora proportioner. Mjölktanken rymmer 24 000 liter mjölk. Beräknad produktion 8 000 l/dygn. Mjölkbilens förare lastar över mjölken och diskar mjölktanken. Under tiden spärrar tekniken robotarna att inte blanda diskvatten med ny mjölk. Två "dammsugare" åker runt på golvet och "skottar". De tömmer gödseln i en spaltgrop för vidare transport till bassängen. På Åneholm kommer det att jobba 3 personer + "Pappa" (som skall gå ned till 100 %) och i Säftele 2 personer.

Priserna på mjölkkor och kvigor har stigit och man försöker att rekrytera från egna kor. Genom insemination kan man styra så att det nästan bara föds hondjur. De åker ganska snart till Säftele och återkommer när de skall kalva.

Frykpostens vinternummer 2025

I bästa fall kan man göra vårbruket i Säfte färdigt innan det är dags för samma sak i Frykerud. Maskinparken kan då utnyttjas maximalt De står harvning och sådd själva.

Det måste bli spännande att sammanföra två djurflockar under samma tak. Det är inte bara ny ladugård som bygges. Mangårdsbyggnaden på Kvarntorp brann upp för några år sedan. Hillevi fick stå och se på när allt försvann på en timme. Jag vet hur det känns. Nu står det nya huset färdigt och familjen kan starta på nytt.

/ K.E/

Lurö – en ö i Vänern

Har ni varit till Lurö, den lilla ön i Vänern som nämns i radions väderleksrapport? Det har vi i sommar. Närmare bestämt två gånger. Första gången som en heldag och andra gången som en vistelse med övernattnings i 3 dagar.

Ön ligger från Värmlandsnäs rakt söderut mot Västergötland. Fjorton kilometer ut från Värmlandsnäs. Avgång är vid Ekenäs, Säffle kommun och överfarten tar ca 60 minuter. Vi kan gå av vid Stenstaka och gå längs kustlinjen över till Basteviken. Det är en sträcka på ca 3 kilometer, ibland i lite knagglig terräng men ner mot Basteviken är det bred och behandlad stig. Det finns inga vägar på Lurö. Bara stigar i olika längd och framkomlighet.

Naturen är orörd och fantastisk. Spännande att se vilket djurliv som kan trängas på denna lilla ö. Vi såg 4 rådjur och många fåglar och lämningar av bäver. Vi såg ett rådjurs skelett och ett laxskelett. Fiskgjusen var nog den som fick sitt skrovsmål av laxen.

När vi kommer till Basteviken kan vi äta i restaurangen. Deras specialitet är givetvis den egenfångade fisken. Det är egenrökt lax med hjortronsås och även Ingrid's fisksoppa. Men Vänertallriken med smörstekt gösfilé föll Pelle mest i smaken.

Det finns många vandringsleder att gå runt på där vi passerar olika intressanta miljöer som vittnar om gångna tider. Fornborgen ger oss en sagolik fin utsikt över skärgården. Fornborgen var ungefär 80x60 meter stor och väggarna bestod troligtvis av ett ramverk av trä. De flesta fornborgar i Norden byggdes runt 400-550 e. Kr. Vi kunde se en del av stenramen som var gömd under mossor. Men den fanns där. Så intressant att se hur borgen en gång sett ut. Så majestätisk. Vid Ekebacken finns en sandstrand så långgrund och klar att det inte gick att motstå. På med baddräkten och i sjön. Några tyska turister satt på klipporna och skakade sina huvuden. Det är för kallt, sa de på engelska. "Men ni är ju vana här uppe i Norden", fyllde en av dom i. Då var jag tvungen att stila lite och kastade mig ännu mer i böljan den blå och svarade "det är helt underbart, det är varmt". Men det var ganska kallt. Men vad gör man inte för publiken.

Utefter en annan vandringsled kom vi fram till tegelbrukaruinen. En handlare Pripp i Lidköping köpte ön 1838 på en offentlig auktion för en summa av 4167

Frykpostens vinternummer 2025

riksdaler banco. Han visste nog att det fanns gott om lera på ön, vilket ju är ett viktigt råmaterial vid tegeltillverkning. Efter några år uppfördes ett tegelbruk på den del av Lurö som heter Husön. Det krävdes oxar och slädar att frakta byggnadsmaterial över Marns is. Än i dag kan man på gamla hus i luröskärgården se enkupiga taktegel tillverkade på Lurö tegelbruk. Alla med beteckningen LÖ.

Det finns i anslutning till restaurangen vid Basteviken ett litet kryp-in som man kan få hyra. Det gjorde vi gång nummer 2 när vi åter reste ut från Ekenäs. Cirka 7 kvadratmeter stort/litet var vårt boende och cirka 75 meter till utedasset lite längre bort. Men vi njöt i fulla drag för vi packade ryggsäckarna på förmiddagarna och gav oss ut på ön. Det finns några fler utedass lite här och där på ön, så just den detaljen är inga problem. Mat hade vi med oss och vyerna och klipporna är ett vardagsrum som heter duga.

Man kan bli tvungen att gå på dass på natten, med ficklampa, och den stackars råbocken som hade sin sovplats vid dassen för ju upp när jag kom. Men sista morgonen jag kom vid 03-tiden, lyfte han bara på huvudet och menade "jaha, är det du nu igen".

Givetvis fanns fyrrar och fyrvaktare på ön en gång i tiden. Stånguddens fyr på Lurös sydligaste udde ligger så fint uppe på en klippa. Den skulle vi bra gärna vilja äga. Vilket läge och ja, det gäller att hålla i hatten när det blåser. 1863 uppfördes Stånguddens fyr. Den ser lite annorlunda ut idag än när den byggdes. De första fyrvaktarna på Stångudden var givetvis de boende på ön. Lönen var 215 kronor om året samt fri bostad. De fick givetvis fiska för att klara sin försörjning. Tänk så annorlunda saker och ting och leverne har blivit om vi jämför med idag. Någonstans tror jag livet var enklare förr även om försörjningsbördan var tuff. Nä, jag vet, allt var inte bättre förr, det menar jag inte heller. Dessa sammanlagt 4 dagar på Lurö gav oss mersmak till ett enklare liv och ett liv i lugn och ro.

Nu önskar vi er god fortsättning på 2025 och vi hoppas vi hörs även nästa år.

Hälsningar från Ewa och Palle

Ung familj

Nils Andersson och jag bodde grannar i många år i Högåsen. Jag minns inte när Nils föddes, men med tiden växte han upp och blev scout när jag var ledare. Det är många år sedan och nu har han familj.

Nils Andersson, Nathalie Söder, Arvid Andersson och deras hund.

Familjen bor i Glänne på Fallrönningen. Nils är ung bonde och arrenderar i dag ca 300 ha. Det kräver stora maskiner och när vi körde ut Frykposten och passerade Torestad såg jag hans stora gula skördetröska. En midjestyrd John Deere är något att sätta för harven. De funderar på att skaffa köttdjur i framtiden. Vintertid ansvarar firman för snöröjning i bl.a Väse. Bygden lever och unga familjer med barn för verket vidare.

/ K.E/

~ Julmarknad ~

*Bygdegården i Skållerud,
Fagerås*

22, 23, 28, 29, 30 nov. 2025

11-18 alla dagar

Kaffeservering

**Välkomna önskar
Frykerudsalster**

Vid förfrågan ring till:
Anne-Marie 070-229 78 02

Korsordsskaparen

Vinnare i Frykpostens sextioförsta korsord:

Maj Axelsson, Skållerud

Inger Klinga, Norrköping

**FFF Gratulerar!
Trisslotter kommer!**

Lösningen till det 62 korsordet skickas till:

**Karl-Evert Evertsson, Sannerudsgatan 35c, 665 30 Kil
senast 1 februari 2026**

Frykpostens vinternummer 2025

Frykpostens sextioförsta korsord sept 2025										Hågkomst	Gaser	Fredligt "krig"
	Bröd	Vatten	Spioner						Syfte	M	Å	L
ASSA	L	Å	S						Kan myg			
Jod	I	Kväve	N							I	N	A
		Kallas polis ibland							Någon kort	N	G	N
	M	A	O						Knut-punkt	N	O	D
Elakhet	P	I	K									
Skönjes	A	N	A	S	Inmun-diga	Ä	T	A	Före majestät	E	R	S
					På bra elprylar				Blad-dryck			
Har barn efter sina föräldrar	A	R	V	S	R	Ä	T	T	Kraftigt lövträd	E	K	
		Vinsort							Snurr-ande			
Utförsälj-ning	R	E	A		Lutra	U	T	T		Nr 1	A	
Företags-chef					Lutra					Nr 18		
		Spel			Varukod							
Kalkas	V	I	T	M	E	N	A	S	Svart mamba	O	R	M
Badad	D	O	P	P	A	D	Kors-nings-typ	T	Engelsk adels-man	T	Fosfor	P
	L	J	U	S	N	E	Sällsynta jordarts-metaller	R	E	E	Nationellt Kompe-tens-centrum Anhöriga	Biflod i Schweiz
Ort vid Ljusnan												
Noaks båt	A	R	K		Reaumur	R	Skären	Ö	A	R	N	A
					Bor-nitrid							
Om svar anhålles		Hög boll	L	O	B	B	Kassera	V	R	A	K	A
		Grund havsvik										
Ej klara	O	M	O	G	N	A	Gamla längd-mått i plural	A	L	N	A	R
Yttrade	S	A	D	E	Skara-borgs län	R	Jod	I	Två lika	D	Förkort-ning för exa	E
					Högsta betyg		Tera					
Ytmått	A	R	Lade barn	N	A	T	A	D	E	2025-08-08 CF		

Frykpostens vinternummer 2025

Frykpostens sextioandra korsord nov 2025										Syns i bildens mitt		Vikt	llskna	
Valuta	EU är ett sådant		Mamba							Blomster i kemin	Gripa			
Nr 6										Blomster i mark				
Fisk														
Sal														
Kvalster			Där bodde Taubes Maj <td></td> <td></td> <td></td> <td>C förr</td> <td></td> <td>lowa</td> <td>50</td> <td>Kommer först</td> <td></td> <td></td>				C förr		lowa	50	Kommer först			
				↓		↓					Lag			
Fanns innan moms					I ottan								Religiös akt	
De kan ändra skalan på ritningar					Känner sig fram									
Varning eller väckning							440 Hz Vapen		Sänder i Italien Oljetjocklek					
Driftigt														
Slask			Osäker								Århållare	Känd manskör		
			Kalla på											
Den tar bort sot							Italiensk röra							
Bruten														
Onorma							2,718..		Preventivmedel Tre i följd					
Hobby					Epsilon		Livsmedelkedja					Ytterst på fot		
					Etui									
Same							Svärdfäste							
							Platina							
David Petter Erik Sigurd					Elakhet					Kväve	Drag			
					Nr 5									
Närmast orkestern på teatern														
2025-11-04 CF														

God jul och Gott nytt år

hälsar redaktionen

Karl Evert Evertsson

Kerstin Wallin

Georg Forsberg